

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Oslo, 2. august 2019

Høringsinnspill fra Foreningen for innovasjonsselskaper i Norge (FIN) ***Endringer i Skattefunn-ordningen***

Foreningen for innovasjonsselskaper i Norge (FIN) viser til Finansdepartementets høringsnotat 9. mai 2019 om endringer i Skattefunn-ordningen. I notatet gjennomgår departementet en rekke forslag til endringer i dagens regelverk som foreslås å tre i kraft fra og med 2020. Forslagene er basert på en evaluering foretatt av Samfunnsøkonomisk analyse (SØA) som ble oversendt departementet 2. juli 2018. SØA konkluderer i sin evaluering at Skattefunn er et egnet virkemiddel for å øke FoU-investeringer i næringslivet, som bidrar til nyskaping og økt produktivitet, samtidig som den kommer med flere konkrete anbefalinger som SØA mener kan gjøre ordningen enda bedre.

Vi takker for muligheten til å gi innspill. Skattefunn-ordningen har lave administrasjonskostnader og høy effekt for små og mellomstore bedrifter (SMB). Innledningsvis vil vi understreke at eventuelle endringer i Skattefunn-ordningen bør fortsette å stimulere til økt FoU blant SMB, slik det opprinnelige formålet med ordningen var. I det følgende vil vi kommentere forslagene som er omtalt i høringsnotatet.

Øke fradragsprosenten ved samarbeid til 25 prosent

Etter dagens regelverk gis det som hovedregel fradrag med 18 prosent av kostnadene til godkjente Skattefunn-prosjekter. Dersom bedriftene defineres som SMB gis det derimot fradrag med 20 prosent av kostnadene. SØA foreslår å øke fradragsprosenten til 25 prosent for prosjekter hvor minst halve budsjettet brukes på innkjøpt FoU fra godkjente forskningsinstitusjoner. Departementet er ikke enig med SØA og mener at satsen bør være på 19 prosent for alle selskaper. Begrunnelsen er at en ytterligere økning vil medføre at enkelte prosjekter vil motta støtte utover det statsstøtteregelverket i EØS-avtalen tillater. I tillegg vil en egen sats for samarbeidsprosjekter medføre økte administrative kostnader ved ordningen.

FIN mener at det ikke er behov for en egen sats for samarbeidsprosjekter med forskningsinstitusjoner som anbefalt av SØA. Bedrifter bør i størst mulig grad selv fritt kunne velge hvordan de velger å gjennomføre sine FoU-prosjekter, og egenutførte prosjekter bør ikke ses på som et problem som bedriftene bør insentiveres bort ifra. Vi mener at det vil være mer fornuftig å beholde dagens regelverk og i stedet øke den maksimale timesatsen, slik at bedrifter som er brukere av Skattefunn i større grad får dekket sine reelle kostander (se også pkt. 5).

Øke fradragsgrensen for nye brukere til 25 prosent

SØA foreslår at fradragprosenten økes til 25 prosent for bedrifter som er nye brukere av Skattefunn. Bedriftene skal anses som nye de tre første årene selskapet benytter seg av ordningen. Forslaget begrunnes med at analyser tyder på at støtte gjennom Skattefunn har størst effekt på FoU-investeringer i bedrifter som ikke har brukt Skattefunn tidligere. Departementet mener at innføring av en egen sats i Skattefunn for nye brukere av ordningen vil gjøre den mer komplisert og byråkratisk. I tillegg pekes det på at man kan risikere at personer oppretter selskaper for dermed å komme inn under definisjonen "nye brukere", i tillegg til at en fradragssats på 25 prosent vil føre til at bedrifter får støtte utover hva som er tillatt etter EØS-avtalen.

FIN mener at en egen fradragssats for nye selskaper vil føre til en unødvendig komplisering av regelverket. Dette vil også medføre en økt kostnad. Vi mener at det vil være mer fornuftig å beholde dagens regelverk og i stedet øke maksimal timesats, slik at bedriftene som er brukere av Skattefunn i større grad får dekket sine reelle kostnader (se også pkt. 5).

Lik fradragssats for små og store bedrifter

Som nevnt under pkt. 2 gis det etter dagens regelverk som hovedregel fradrag med 18 prosent av kostnadene til godkjente Skattefunn-prosjekter. Dersom bedriftene defineres som SMB gis det derimot fradrag med 20 prosent av kostnadene.

SØA foreslår at det bør innføres én felles skattefradragssats på 20 prosent for alle selskaper siden støtten på 18 og 20 prosent er såpass lik at kostnaden ved å ha to satser ikke kan forsvares. Departementet foreslår at støtten settes til 19 prosent for alle foretak, og argumenterer for at den ikke kan settes høyere på grunn av EØS-regelverket.

Departementets forslag om en felles sats for alle selskaper på 19 prosent vil føre til en forenkling av regelverket, noe vi anser som positivt, men det vil også medføre at store selskaper får mer i støtte på bekostning av SMB. Skattefunn er relativt mer betydningsfullt for SMB enn for større bedrifter. En slik omfordelende endring vil være i strid med både hensikten med ordningen og hvor den har størst effekt. SMB bør derfor etter vår mening beholde fradragsgrensen på 20 prosent.

Øke maksimal timesats

I dag er det satt et maksimaltak på 1850 timer pr. år og en timesats på 600 kr. pr. time. SØA foreslår å øke timesatsen for interne personalkostnader fra 600 til 700 kr. pr. time. I tillegg foreslår SØA at det innføres en årlig justering av den maksimale timesatsen. Begrunnelsen er at timesatsen over tid har blitt underindeksert. Endringen vil antakelig medføre økt bruk av ansatte med høy lønn (typisk seniorforskere) i Skattefunn-prosjektene, som igjen kan føre til mer forskning, innovasjon og verdiskaping. Departementet foreslår at timesatsen kun økes til 650 kr. for at endringene skal bli provenynøytrale, og fraråder å innføre en årlig prisjustering av timesatsen da det vil øke den årlige veksten i provenytypet ved ordningen.

FIN mener at SØAs forslag er et skritt i riktig retning, men at maksimal timesats bør justeres ytterligere opp for å reflektere bedriftenes reelle utgifter ved deres FoU-arbeid. Dersom timesatsen økes til 700 kr. pr. time vil dette tilsvare ca. en årlig justering av den opprinnelige timesatsen på 500 kr. i 2007. For å reflektere bedriftenes reelle kostnader på best mulig måte er det fornuftig at timesatsen reguleres årlig i takt med prisstigningen.

Maksimal timesats ved kjøp av FoU fra nærstående

Etter dagens regelverk gjelder kun taket på timesatsen for egenutført FoU og ikke for innkjøpt FoU. SØA mener at dette kan gi brukerne av Skattefunn økonomiske motiver til å etablere og kjøpe FoU-tjenester fra nærstående i samme konsern, og foreslår at samme maksimale timesats må gjelde for kjøp av *alle* FoU-tjenester. Departementet foreslår at for å motvirke omgåelse av timesatsen gjennom konserninterne omorganiseringer, bør timesatsen kun gjelde kjøp av FoU fra *nærstående* person eller foretak, men ikke for kjøp av *ekstern* FoU.

FIN støtter departementets forslag. Dersom bedriftene kjøper tjenester fra eksterne aktører, som i de fleste tilfeller har høyere timepriser, må de reelle kostnadene dekkes. Hvis det er en maksimal timesats på kjøp av eksterne FoU-tjenester, vil norske selskap kunne "hindres" i å søke etter partnere på øverste hylle.

Oppdragsforskning

Det er kun selskapet som har et godkjent Skattefunn-prosjekt som har rett på Skattefunn-fradrag. Fradragsretten er begrenset til dette ene selskapet. Forskningsinstitusjoner gis ikke Skattefunn-fradrag for forskning de utfører for andre (oppdragsforskning). Denne regelen er begrunnet i at det bare skal gis skattefradrag en gang.

Departementet foreslår at regelen om forskningsinstituttenes oppdragsforskning skal gjøres generell slik at den gjelder for alle som utfører den enten dette er et forskningsinstitutt eller *andre*. Dette er en presisering vi støtter.

Tiltak mot misbruk

Evalueringen påpeker at det har forekommet misbruk av ordningen, og foreslår derfor en rekke grep. Tiltakene er utarbeidet i samarbeid med og på grunnlag av innspill fra Skattedirektoratet og Forskningsrådet. Vårt inntrykk, som også fremkommer av evalueringen, er at Skattefunn er en ordning som fungerer svært godt og som bidrar til økt forskning og innovasjon i næringslivet. Vi mener at det er positivt at det etableres tiltak som motvirker misbruk, men at dette må veies opp mot økte administrative byrder for flesteparten av brukerne som følger reglene på riktig måte.

Krav til signering av timelister

Foretak som er omfattet av Skattefunn-ordningen fører regnskap løpende gjennom året. Personal- og indirekte kostnader i form av timelister for FoU-personale fordelt pr. dag, navn på FoU-person, antall timer og hvilke delmål som er bearbeidet skal dokumenteres. Det stilles krav om revisors attestasjon av kostnadene. Departementet foreslår at det skal innføres krav om signatur på timelister fra både den ansatte som har utført arbeidet og den prosjektansvarlige.

FIN støtter ikke departementets forslag om innføring av signatur. Det foreligger allerede et krav om revisors attestasjon. Dersom timelistene skal signeres av flere vil dette føre til økt byråkratisering uten at faren for mislighold reduseres nevneverdig.

Begrensning av fradragsrett til kostnader pådratt innenfor EØS

I dag er det ikke angitt noen geografisk begrensning for opphavet til kostnadene i et Skattefunn-prosjekt. På grunn av misbruk foreslår Skattedirektoratet at fradragsretten begrenses for kjøp av FoU-tjenester fra land innenfor EØS, samt land Norge har skatteavtale eller

informasjonsutvekslingsavtale med. Departementet derimot ønsker å begrense fradragsretten til bedrifter hjemmehørende i EØS.

FIN støtter Skattedirektoratets forslag. Vi mener at bedriftene i utgangspunktet fritt må få velge hvor de skal utføre FoU-prosjekter. Det vil være uheldig å ekskludere land som USA, Kina og UK (sistnevnte som en følge av Brexit) fra ordningen. Vi forstår behovet for økt kontroll for å unngå misbruk, men mener at dette bør la seg gjennomføre med alle land som Norge har skatteavtale eller informasjonsutvekslingsavtale med.

Krav om å fremlegge prosjektregnskap fra underleverandør

Skattefunn-foretak har en særskilt plikt til å utarbeide prosjektregnskap, men det er i dag ingen særskilt plikt om å fremlegge prosjektregnskap for utført FoU av underleverandør. På grunn av mistanke om overfakturering ved kjøp av tjenester fra andre selskap, og for å få bedre kontroll, foreslår departementet å innføre en regel om at det skal fremlegges prosjektregnskap fra underleverandører ved leveranser som overstiger 100 000 kr. ekskl. mva.

FIN mener at departementets forslag om at underleverandører skal fremlegge prosjektregnskap ikke er nødvendig. Selskapene betaler brorparten av kostnadene selv, og vi må anta at de ikke er interessert i å betale mer enn de må. Unntaket vil imidlertid kunne være fra nærstående selskap.

Gruppeunntaksforordningen og kriserammede virksomheter

I forbindelse med de foreslåtte endringene i Skatte-ABC for 2018/2019 har det oppstått stor usikkerhet knyttet til Skattefunn og gruppeunntaksforordningens regler om statsstøtte til såkalte "kriserammede" virksomheter. Dette drøftes ikke i høringsnotatet, men bør etter vår mening inngå som et moment i den videre vurderingen av ordningen. Innføring av ny praksis på dette feltet vil være kritisk for en stor mengde virksomheter som vil falle inn under definisjonen, så vel som for ordningens formål som helhet.

FoU-virksomhet kjennetegnes av at aktiviteten ikke nødvendigvis er umiddelbar lønnsom, og selskaper som investerer i dette har derfor langsiktige perspektiver. For enkelte bedrifter, som oppstarts- og vekstselskaper, er det ikke uvanlig å tape mye egenkapital før de blir lønnsomme. Vi mener at eventuelle endringer bør gjennomføres i tett dialog med selskapene og næringslivet, og varsles i god tid. Eventuelle endringer i praksis bør heller ikke gis tilbakevirkende kraft.

Vennlig hilsen

Anders Haugland, styreleder

Trine Ellingsen, daglig leder

Foreningen for innovasjonsselskaper i Norge (FIN) representerer innovasjonsselskaper: forsknings- og kunnskapspark, teknologioverføringskontorer og kommersialiseringsaktører (TTOer/KA). Våre medlemmer er også klyngeoperatører og drifter inkubatorer og akseleratorprogrammer. Flere har egen investeringsvirksomhet eller tett relasjoner til kapitalmiljøer og private investorer. FIN er et bransjeforum i Abelia – NHOs forening for kunnskaps- og teknologibedrifter.